

چکیده

معاون جرم شخصی است که عناصر مادی و معنوی جرم اصلی ارتکاب یافته به وسیله مباشر یا شرکای جرم را انجام نداده است، بلکه در شرایطی معین در ارتکاب جرم مذکور مداخله کرده است. در نظام کیفری ایران معاونت یک عمل مجرمانه مستقل نیست، بلکه امری فرعی و تبعی بوده و تحقق آن مستلزم وجود فعل مجرمانه اصلی است. قواعد مربوط به معاونت در جرم در حقوق جزای ایران به وسیله مواد ۴۳ و ۷۲۶ ق.م.ا.پیش بینی شده است.

در حقوق کیفری ایران ترک فعل مصداق معاونت در جرم محسوب نمی‌گردد، مگر در مواردی که شخص طبق قانون مکلف به جلوگیری از وقوع جرم بوده باشد. که در این موارد قانونگذار ایران، چنین ترک فعل را تحت عنوان مستقل مجرمانه معاونت، قابل تعقیب و مجازات می‌داند.

وجود رابطه سببیت میان فعل مجرمانه مرتکب اصلی و مساعدت معاون ضروری است. لیکن ارتباط مستقیم میان معاون و مباشر جرم اصلی شرط نیست، بدین جهت معاونت در معاونت در نظام کیفری ایران مورد پذیرش قرار گرفته است. همچنین معاون و مباشر جرم باید تطابق قصد داشته باشند و هدف مشترکی را دنبال نمایند و معاون باید نسبت به عمل ارتكابی خود، عمل ارتكابی مباشر و احوال خاص جرم آگاهی داشته و اعمال خویش را با اراده و قصد مجرمانه مرتکب گردد. در حقوق ایران معاونت در جرایم غیر عمدی پذیرفته نیست. زمان وحدت قصد بین مجرم اصلی و معاون یا قبل از ارتکاب جرم یا مقارن با ارتکاب جرم است و پس از ارتکاب جرم معاونت مصداق پیدا نمی‌کند. در حقوق ایران مجازات معاون حداقل مجازات مباشر جرم است.

کلیدواژه: معاونت در جرم، اعانت بر اثم، همکاری در جرم، تحریک به ارتکاب جرم، تهیه مقدمات ارتکاب جرم،

تسهیل جرم، تشویق به ارتکاب جرم